

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Ook moslms staan op voor rechter

Otto, J.M.

Citation

Otto, J. M. (2008). Ook moslms staan op voor rechter. *Nrc Handelsblad*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/32331>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License:

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/32331>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Ook moslims staan op voor rechter

Ook in moslimlanden betuigt men respect aan het recht door op te staan voor de rechter. Advocaat Enait plaatst zich buiten elke maatschappelijke orde, stelt Jan Michiel Otto.

Advocaat Mohammed Enait te Rotterdam stelt dat zijn geloof hem belet op te staan voor rechters, omdat de islam voorschrijft dat alle mensen gelijk zijn. De Rotterdamse rechtbank kan dit billijken als een 'diepe geloofsovertuiging'. Anderen spreken van een querulant.

Ik heb collega's in verschillende moslimlanden geraadpleegd. In rechtszalen van het grootste moslimland ter wereld, Indonesië, is het gebruikelijk dat iedereen, de advocaten inclusief, opstaat als de rechters binnenkomen. Dit gebeurt zowel in civiele als in islamitische rechtbanken. Eenzelfde gewoonte bestaat in Egypte, ook in familierechtzaken waar de shari'a een grote rol speelt.

Ook in het sjiiitische Iran staan de mensen op als de rechters binnentreden. Daar heeft Khomeini's islamitische revolutie niets aan veranderd

Hoe is het ten slotte in Saoedi-Arabië, het land waar de Koran als grondwet geldt en de shari'a geldt als recht? Ook daar geldt het gebruik dat iedereen opstaat. In Saoedi-Arabië zou het gedrag

van Enait vallen onder de Wet op de Procedure voor Shari'a-rechtbanken van 2000 die bepaalt dat de rechtsbankpresident de orde handhaaft. Zonodig zet hij iemand die de orde verstoort uit de rechtszaal. Indien deze niet gehoorzaamt, kan de rechtbank hem terstond tot een hechtenis van 24 uur veroordelen. Als de overtreder advocaat is, is hij onderworpen aan disciplinaire straffen voorgeschreven in de 'code voor de rechtspraktijk. In deze opzichten verschillen deze rechtbanken niet veel van westerse.

Wat te denken van het religieuze gelijkheidsargument van advocaat Enait? Sommige briefschrijvers voeren aan dat het islamitisch recht zelf niet alle mensen behandelt als gelijken; het onderscheidt immers mannen van vrouwen, en moslims van niet-moslims. Dat is juist, maar toch is gelijkheid een belangrijke waarde in de islam. Enait spiegelt zich wellicht, zoals veel puriteinse moslims, aan de praktijken uit de tijd van de Profeet, aan de Wahhabitische traditie die wars is van ceremonie en van de arrogantie van staatsmacht.

„Hoewel in de tijd van de Profeet de rechtspraktijk heel simpel was”, meldt een Indonesische godsdienstwetenschapper, „blijkt uit overleveringen (hadith) dat de profeet vaak opstond als Umar binnenkwam. Dat deed de Profeet om hem te eren als rechter (qadi).”

Misschien heeft de Rotterdamse rechtbank terecht geconstateerd dat hier sprake is van een 'diepe geloofsovertuiging'. Maar als dit gedrag in de moslimwereld als onbetamelijk of onrechtmatig wordt beschouwd, plaatst advocaat Enait zich buiten elke maatschappelijke en juridische orde.

(Gepubliceerd in: *Opinie*, NRC Handelsblad, 12-09-2008)